Trybuna przyjaciół i przeciwników

Symbolika zajść w Czyżewie

„Słowo" z dn. 15 b. m. przynosi reportaż z Czyżewa p. A. P. K., który podajemy w wyjątkach.

Maleńki Czyżew urósł do wielkości symbolu, do symbolu prądów nurtujących Polskę i do symbolu stosunków dzisiejszych. Mówi się obecnie o gospodarczym bojkocie żydów, Czyżew wprowadził to w życie, kwestia Berezy Kartuskiej jest aktualna — a w Czyżewie najaktualniejsza.

Linia demarkacyjna

Stoję na rynku w Czyżewie i widzę wyraźnie, że stoję w orbicie sprzecznych interesów, wiem, że zaraz na wstępie spotkam się z relacjami niezgodnymi w najbliższych punktach, widzę tę linię demarkacyjną, która oddziela ludność Czyżewa.

Podłoże zajść

Sprawa jednak miała podłoże czysto gospodarcze — nikt nie za przeczy. Do tego roku żydzi mieli hegemonję nad całym handlem w Czyżewie, nagle Stronnictwo Narodowe zaczęło stosować akcję bojkotową.

W końcu ubiegłego roku znów powstały cztery nowe polskie sklepy, a spółdzielnia rolnicza która pod kierunkiem młodego, ale nadzwyczaj energicznego studenta W. S. H. rozwijała się doskonale.

Ta spółdzielnia zwłaszcza była solą w oku żydowskich kupców zbożowych. Zaagitowani odpowiednio chłopi przestali zbywać zboże u żydów, a zaczęli ściągać hurmem do spółdzielni.

Żydowskie zapomogi

Początkowo wytworzyła się jednak sytuacja paradoksalna. Żydzi chcąc ściągnąć klientelę, zaczęli kupować ze stratą po cenie wyższej, niż giełdowa. Okazuje się, że kupcy żydowscy otrzymywali zapomogi z Funduszu Międzynarodowej Pomocy Żydom tytułem zwrotu strat, potem zapomogi cofnięto i kupcy żydowscy musieli obniżyć konsekwentnie ceny. Wtedy już spółdzielnia płaciła więcej i zagarnęła w swoje ręce całą klientelę.

Zwalone wiatraki

Akcja bojkotowa postępowała dalej. „Ino patrzeć, jak żydy pójdą z Czyżewa precz", mówi chłopka na rynku w miasteczku. Nowocześni Don Kiszoci mazowieccy zaczęli walczyć z wiatrakami, parę wiatraków żydowskich runęło podcięte siekierą. A w Czyżewie - wystawione pikiety przed sklepami żydowskimi sklerowywały klientelę polską do identycznych sklepów chrześcijańskich. „Uj będzie nam kadoches" — lamentowali czyżewscy żydzi.

Symbolika wyrąbanych drzwi

Wodzem „narodowców" czyżewskich był inż. Organiński. Wywiezienie go do Berezy Kartuskiej oraz dwóch innych: adw. Jursza i Stefana Kraszewskiego było wyrąbaniem drzwi do prawdziwych rozruchów przez te wyrąbane drzwi runął tłum groźny, nienawistny i szedł z głuchym pomrukiem przez ciche zazwyczaj ulice Czyżewa.

Wszyscy twierdzą jednak zgodnie, że inż. Organiński powstrzymywał od rozruchów i nawoływał tylko do bojkotu gospodarczego.

Pomruk tłumu

Pewnego dnia przed samymi świętami przez uliczkę Czyżewa wali gromada ludzi. Tłum groźny, nieustępliwy, szary Krzyczą: „oddajcie nam Organińskiego". Delegacja idzie do posterunku policyjnego, komendant długo konferuje z nią, gdy tłum z niepokojem czeka na rezultat rozmowy. Tymczasem z Białegostoku sprowadzono już dodatkową kolumnę policji. Zanim delegacja zdołała powtórzyć gromadzie treść swojej rozmowy, tłum na widok nadchodzących oddziałów policji rozszedł się. I to był początek, burza nadciągała.

Tragiczny jarmark

Wreszcie przyszedł dzień rozpętania się nawałnicy, która przeciągnęła nad Czyżewem. Władze wiedziały już od dawna, że taki dzień nastąpi, oddziały policji wzmocniono sprowadzonymi z innych miast.

Jakiś młody „narodowiec" stojący jak zwykle na pikiecie przed sklepem żydowskim został zaatakowany przez sklepikarkę - żydówkę, jej mąż uderzył go kułakiem w piersi. Uderzony upadł.

W kilka chwil potem poszedł krzyk: „żydzi biją naszych braci" I rozpoczęły się rozruchy które w ciągu kilku godzin przyniosły krwawy plon. Polacy bili się z żydami i z policją, policja rozpędzała tłum kolbami i gumowymi pałkami, rozwścieczeni chłopi sionicami walili w koło popadło i gdzie popadło, na oślep, na odlew Padł śmiertelnie ranny żyd Leiin, posypały się ofiary po obu stronach walczących

Gdzie jest prawda

Prawda kryje się głębiej Bereza Kartuska, która miała być tłumikiem miała od rozruchów powstrzymać rozgorączkowaną ludność, pchnęła ją do tych rozruchów. Bereza Kartuska włożyła chłopom kłonice w łapy. I to jest polityczne znaczenie zajść czyżewskich.

Noc nad Czyżewem

Noc nad Czyżewem zapada. Na rynku w jednym z domków, rodzina Jelinów na „pokucie" rytualnej, miesza do żałobnych lamentów, słowa nienawiści i zemsty, w innym domku, na krańcu miasteczka płacze rodzina Organińskich i czeka, może Sejm uwzględni interpelację posła Szczepańskiego.

Rodzina Organińskich nie czytała jeszcze gazet z przemówieniem pana ministra Sławoj - Składkowskiego, bo musiałaby chyba „contra spem sperare". (R.).

Pamiętaj o bezrobotnych narodowcach

Kogo boli ABC

Rekord ataków prasowych

Zgodnie z zapowiedzią zamieszczamy dziś spis pism, które zaatakowały nas w ubiegłym tygodniu.

Kurier Poranny (sanacja) 3.I., 8.I., 10.I. — 3 razy.

Nowe Państwo Pracy (org. Legionu Młodych) 6.I., 10.I., 10.I. — 3 razy.

Nowy Kurier (Poznań) (sanacja) 8.I. — 1 raz.

Gazeta Wieczorna (organ komunizującego Z. N. P.) 8.I., 12.I. — 2 razy.

Dziennik Poranny (organ komunizującego Z.N.P.) 9.I., 13.I. — 2 razy.

Depesza (Warszawa) 14.I — 1 raz.

Kurier Poznański (stron. nar.) 6.I. — 1 raz.

Orędownik Wielkopolski (str. nar.) 9.I. — 1 raz.

Moment (żargonowiec) 8.I. — 1 raz.

Hajnt (żargonowiec) 8.I. — 1 raz.

Nasz Przegląd (sjon.) 12.I., 13.I., 15.I. — 3 razy.

Chwila (Lwów, sjon.) 13.I. — 1 raz.

Ilustrowana Republika (Łódź) 10.I. — 1 raz.

Prawda (Łódź) 10.I. — 1 raz.

Nowy Dziennik (sjon.) 8.I., 14.I. — 2 razy.

Dziennik Popularny (folksfront) 7.I., 7.I. — 2 razy.

Front Robotniczy (folksfront) 12.I., 19.I. — 2 razy.

Robotnik (folksfront) 11.I., 12.I., 13.I., 14.I. — 4 razy.

Naprzód (folksfront) 12.I., 13.I., 14.I. — 3 razy.

Tak więc musieliśmy wytrzymać w tym tygodniu aż 35 szturmów. (Folksfront 15, żydzi 8, sanacja 7, półżydowskie 3, Stronnictwo Narodowe 2).

Twierdza „ABC" stoi nienaruszona.

„FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ" musi być zwaczny za równo ęgły „FUNDUSZEM OBRONY NARODOWEJ: zaśdy, kto składa ofiarę na obronę morską, dopełnia tem samem obowiązku obywatelskiego względem Funduszu Obrony Narodowej"

(Z odezwy, złożonej w dniu 29.VI.1936 przez gen. dyw. K. Sosnkowskiego, Prezesa Zarządu FOM, w obecności Prezesa Rady Ministrów).

ABC sportowe

Dąb usunięty z Ligi P.Z.P.N.

Pierwsze energiczne posunięcie w walce z korupcją w sporcie

W sobotę rano rozpoczęło się w Warszawie walne zebranie ligi z udziałem delegatów wszystkich klubów.

Wybrano prezydium walnego zebrania, na którego czele stanął red. Obrubański.

Jako pierwszy przemawiał imieniem zarządu ligi kpt. Kublin, proponując połączenie dyskusji nad absolutorium dla ustępujących władz ze sprawą Dębu. Po uchwaleniu wniosku kpt. Kublin referował obszernie stanowisko zarządu w sprawie Dębu, podając tło afery. Przekupstwo bramkarza Śląska Mrozka przez przedstawicieli Dębu zostało udowodnione. Wszelkie poszlaki wskazują, że zarząd Dębu był o tym poinformowany.

Piętnując ostro szkodliwą działalność tego klubu, mówca stawia imieniem zarządu wniosek o skreślenie Dębu z listy członków ligi.

Delegat Warty p. Kuczyk wypowiedział się za wnioskiem. Delegat Dębu inż. Czuszek twierdzi, że zarząd Dębu nie ma nic wspólnego z aferą, nie przytaczając jednak żadnych dowodów na poparcie swych twierdzeń.

Walne zebranie postanowiło wybrać komisję w składzie: kpt Kublin (zarząd ligi), pp. Rybarczyk (Warta), Preger (Garbarnia), Skwarczyński (ŁKS), która zapozna się z motywami wniosku zarządu ligi.

Po dyskusji komisja przedstawiła walnemu zebraniu wniosek o usunięcie Dębu ze składu członków ligi „za usiłowanie przekupstwa bramkarza Śląska Mrozka i działanie na szkodę sportu polskiego".

Wniosek został przez walne zebranie uchwalony wszystkimi głosami, przy sprzeciwie Ruchu i wstrzymaniu się Legii od głosowania.

Dzisiejsze imprezy sportowe

Program niedzielnych imprez sportowych przedstawia się następująco:

W WARSZAWIE

W lokalu YMCA g. 10 — zakończenie mistrzostw Polski w siatkówce męskiej.

Torze WTŁ, g. 11 — pierwsze w warszawie zawody łyżwiarskie w jeździe figurowej. Gmachu CIWF - na Bielanach g. 11 — zimowe zawody lkkoatletyczne.

Czechowice o g. 17 — czwórmecz bokserski z udziałem rezerw - Poloni, CWS, Warszawianki i Czechowic.

Gmachu PUWF g. 10 — Walne zebranie Ligi.

Stadionie WP g. 9,30 — walne zebranie WOZPN.

Pruszkowie g. 11 — w parku hr. Potulickiego przy ul. Bolesława Prusa na przepisowej bieżni rozegrane zostaną zawody łyżwiarskie w jeździe szybkiej z udziałem Kalbarczyka i Lisieckiego.

Poza tym przewidziane są pierwsze w Warszawie mecze hokejowe o mistrzostwo okręgu.

NA PROWINCJI

Katowice — międzynarodowy turniej hokejowy z udziałem drużyny szwedzkiej i niemieckiej i walne zebranie śląskiego OZPN.

Wielkie Hajduki — mecz bokserski o mistrzostwo Polski Warta (Poznań) — Ruch.

Kraków — mecz bokserski Wisła—IKB (Śląsk).

Tarnów — mistrzostwa Polski w tenisie stołowym.

Zakopane — otwarcie zimowych zawodów konnych.

Ostrowiec — mecz bokserski o mistrzostwo Polski IKP — KSZO.

Lwów — mecz bokserski o mistrzostwo Polski Lechia — Okęcie i narciarskie mistrzostwa okręgu.

Poznań — ogólnopolski turniej hokejowy Warty i mecz bokserski o mistrzostwo Polski HCP — Gedania.

Wilno — mecz bokserski Legia — AZS i walne zebranie WOZPN.

KIERMASZ FIRM CHRZEŚCIJAŃSKICH

FRAKI SMOKINGI na zamówienia wykonywa prima bez ryzyka ze strony klienta KRAWIEC Wspólna 38 m. 2 telefon 8-52-42 W. LANGE

UBIORY męskie i damskie futra, palta, garnitury gotowe - zamówienia MATERIAŁY UBRANIOWE najtaniej nabyć można w hurtowym składzie J. SYTA Marszałkowska 60, I piętro tel. 7.27.90

KRAWATY ze znane z wyrobu pracowni Łajowskiego MARSZAŁKOWSKA 123 m. 2 I piętro poleca najtaniej od najskromniejszych do najwykwintniejszych — oraz odświeża używane.

KTO chce mieć dobry zegarek niech kupi lub reparuje u specjalisty majstra cechowego Wiktora Cukierta, Marszałkowska nr. 58.

PLATERY Noże, Widelce, Łyżki i Łyżeczki na białym met. dubeltowo srebrzone, oraz wykwintne przedmioty na podarki gwiazdkowe po cenach najniższych poleca Arsen ZMIDZINSKI Alberta Nr. 1 róg Wierzbowej

TYLKO NATURALNY MIÓD pszczeli ma własności odżywczo - lecznicze. MIODU takiego można nabyć po niskich cenach pasiecznych w Związku Pszczelarzy w Lublinie. SKŁAD W WARSZAWIE, Hoża 4 (w podwórzu bazaru)

FIRANKI Piękne nowoczesne modele tanio tylko w firmie „ŁĄCZNIK", W-wa, ul. Krucza Nr. 34. Front I piętro. Odpowiedzialnym kredyt.

SIWE WŁOSY odzyskują pierwotny kolor po użyciu wody „PELANIN" Woda ta nie farbuje, lecz przywraca naturalny kolor włosów J. WRÓBLEWSKIEJ ALBERTA 1 (róg Wierzbowej) Telefon 6.73.56

SKŁAD BŁAWATNY Z. HYŻEWICZ Warszawa, Bracka 5, tel. 8.75.52 poleca tanio: WEŁNY, JEDWABIE, PŁÓTNA i t. p.

PASY lecznicze, pooperacyjne na ciążę, prostotrzymacze. PASY WYSZCZUPLAJĄCE elastyczne, całości. PASY dla panów, suspensoria. POŃCZOCHY LECZNICZE oraz wszelkie wyroby gumowe poleca Marszałkowska 79 C. J. BORUCKI

FUTRA K. JASTRZĘBSKI W-wa, Plac 3-ch Krzyży 8 tel. 9.31.27 LETNIE przechowanie FUTER

FARTUCHY Biurowe, lekarskie, szkolne oraz ubiory robocze F. ANDZIAK WARSZAWA, ul. Ogrodowa 42—1 Ceny hurt i detal. Tel. 6.19-62

Wytwórnia Bielizny Br. LISSNERA W-wa, ul. Wspólna Nr. 47, tel. 920-67 Poleca: Bieliznę damską, męską, pościelową i kołdry. Ceny przystępne

FUTRA Tania sprzedaż Lisów i galanteria różna Stanisław SYTA Krucza 2, sklep od Piusa

ABC przyjmuje ogłoszenia tylko firm chrześcijańskich i współpracuje tylko z chrześcijańskimi biurami ogłoszeń